

บทที่ 3

การวิเคราะห์ต้นทุนในการปลูกลิ้นจี่

การวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกลิ้นจี่ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษาดำเนินการของปลูกลิ้นจี่โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 330 ราย โดยแบ่งขนาดพื้นที่ของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่เป็น 2 ขนาด คือ ขนาดพื้นที่ 1-6 ไร่ จำนวน 264 ราย และขนาดพื้นที่ 7-12 ไร่ จำนวน 66 ราย¹⁴ ซึ่งแต่ละขนาดพื้นที่มีทั้งกลุ่มเกษตรกรที่เป็นชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาและในการเก็บข้อมูลดังกล่าวกลุ่มเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกลิ้นจี่ที่เป็นชาวไทยภูเขามีข้อจำกัดทางการเงิน ด้านความรู้ทางวิชาการ จึงทำการแบ่งกลุ่มการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกำหนดระยะเวลาของโครงการเท่ากับ 7 ปี ซึ่งจากการที่มีผู้ศึกษามาแล้วว่าจะลิ้นจี่จะเริ่มให้ผลตอบแทนคุ้มทุน

การศึกษาดำเนินการของปลูกลิ้นจี่ครั้งนี้ การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมถึงผลผลิตได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกษตรตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกลิ้นจี่ทั้งหมด ในการวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกลิ้นจี่นั้น ได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรในพื้นที่แต่ละขนาดมาคิดเฉลี่ย เพื่อนำข้อมูลที่ได้อมาคำนวณต้นทุนในการปลูกลิ้นจี่เฉลี่ยต่อไร่

ต้นทุนในการปลูกลิ้นจี่

การเก็บข้อมูลของต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกลิ้นจี่ที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่จำนวน 330 ราย ซึ่งมีทั้งเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขา จากการเก็บข้อมูลพบว่ามีความแตกต่างระหว่างเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาทางด้านการเงิน ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้วยเหตุนี้จากการสุ่มเก็บและสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ จึงจัดกลุ่มข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- (1) ขนาดพื้นที่เพาะปลูกขนาด 1-6 ไร่ จำนวน 264 ราย จากข้อมูลที่ได้จากการสุ่มเก็บมีข้อมูลซึ่งแตกต่างในสาระสำคัญ แบ่งเป็น
เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ชาวไทยพื้นราบ	จำนวน	202 ราย	พื้นที่เพาะปลูกรวม	565 ไร่
เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ชาวไทยภูเขา	จำนวน	62 ราย	พื้นที่เพาะปลูกรวม	148 ไร่

¹⁴ ดูตาราง 1-2 , หน้า 3.

(2) ขนาดพื้นที่เพาะปลูกขนาด 7 – 12 ไร่ จำนวน 66 ราย จากข้อมูลที่ได้จากการสุ่มเก็บมีข้อมูล ซึ่งแตกต่างกันสาระสำคัญ แบ่งเป็น

เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ชาวไทยพื้นราบ จำนวน 50 ราย พื้นที่เพาะปลูกรวม 404 ไร่
เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ชาวไทยภูเขา จำนวน 16 ราย พื้นที่เพาะปลูกรวม 128 ไร่

ต้นทุนในการปลูกลิ้นจี่ประกอบด้วยรายจ่ายลงทุนและรายจ่ายประจำ 4 ประเภท ดังนี้

1. รายจ่ายลงทุนในการซื้อที่ดินและอุปกรณ์เครื่องมือ
2. รายจ่ายลงทุนในการปลูก
3. ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา
4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ซึ่งรายจ่ายแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รายจ่ายลงทุนในการซื้อที่ดินและอุปกรณ์เครื่องมือ

การที่จะลงทุนปลูกลิ้นจี่ ผู้ลงทุนจะต้องมีที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูกซึ่งอาจทำการซื้อที่ดิน หรือเช่าที่ดินจากผู้อื่น แต่จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ในเขตพื้นที่อำเภอแม่จัน จังหวัด เชียงราย ที่ดินที่ใช้เพาะปลูกลิ้นจี่เป็นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกรเอง ทำให้ไม่ต้องเสีย รายจ่ายลงทุนในการซื้อที่ดิน ดังนั้นในการคำนวณต้นทุนในการศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกลิ้นจี่ในพื้นที่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายนี้อาจไม่นำมาคำนวณ ดังเหตุผลดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การลงทุนปลูกลิ้นจี่ ยังจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวร ประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้แก่อุปกรณ์ประเภท เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า กรรไกร ตัดกิ่งลิ้นจี่ เป็นต้น และอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกลิ้นจี่บางรายการก็มียอายุการใช้งานจำกัด ทำให้ต้องมีการซื้อทดแทนในปีที่ 4 โดยที่สินทรัพย์ดังกล่าวจะให้ประโยชน์ในการทำสวนลิ้นจี่มากกว่า 1 ปี หรือมากกว่า 1 งวดบัญชี ตามตารางที่ 3-1 ถึง 3-4 ซึ่งแสดงค่าอุปกรณ์เครื่องมือ

ตาราง 3 – 1 แสดงจำนวนเงินที่ขายหรืออุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เคลื่อนย้ายไปในแต่ละปีของพื้นที่ขนาด 1 – 6 ไร่ ของเกษตรกร ชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาท

รายการ	อายุการใช้ งาน (ปี)	ปีที่ 0 (เริ่มลงทุน)	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7
1.เครื่องสูบน้ำ	7	1,676.99	-	-	-	-	-	-	-
2.เครื่องพ่นยา	7	469.91	-	-	-	-	-	-	-
3.เครื่องตัดหญ้า	7	787.61	-	-	-	-	-	-	-
4.กรรไกรตัดกิ่ง	4	49.91	-	-	-	49.91	-	-	-
5.มีดค้ายหญ้า	4	8.90	-	-	-	8.90	-	-	-
6.จอบ	4	16.57	-	-	-	16.57	-	-	-
7.ส่ายาง	4	132.28	-	-	-	132.28	-	-	-
รวม		3,142.17	-	-	-	207.66	-	-	-

จากตารางที่ 3 – 1 แสดงจำนวนเงินที่เกษตรกรจำนวน 202 ราย พื้นที่เพาะปลูกรวม 565 ไร่ ซึ่งเป็นชาวไทยพื้นราบได้จ่ายซื้อค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ในแต่ละปี และให้อุปกรณ์เครื่องมือประเภท เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า มีอายุการใช้งานเท่ากับอายุโครงการ คือ 7 ปี ส่วนอุปกรณ์เครื่องมือประเภท กรรไกรตัดกิ่ง มีดคายหญ้า จอบ สายยาง จะมีการซื้อทดแทนของเดิมในปีที่ 4 ซึ่งมีรายละเอียดในการคำนวณดังนี้

ตาราง 3 – 2 แสดงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของพื้นที่ขนาด 1 – 6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

รายการ	จำนวนอุปกรณ์ (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนไร่	ค่าอุปกรณ์เครื่อง มือเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
1.เครื่องสูบน้ำ	127	947,500.00	565	1,676.99
2.เครื่องพ่นยา	125	265,500.00	565	469.91
3.เครื่องตัดหญ้า	106	445,000.00	565	787.61
4.กรรไกรตัดกิ่งสนิฉิ	104	28,200.00	565	49.91
5.มีดคายหญ้า	96	5,030.00	565	8.90
6.จอบ	117	9,360.00	565	16.57
7.สายยาง	151	74,740.00	565	132.28
รวม		1,775,330.00		3,142.17

จากตารางที่ 3 – 2 แสดงให้เห็นถึงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบในพื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 – 6 ไร่ เป็นจำนวนเงินเท่ากับ 3,142.17 บาท

ตาราง 3-3 แสดงจำนวนเงินที่จ่ายซื้ออุปกรณ์เครื่องมื่อต่าง ๆ เติบโตอย่างไรในแต่ละปีของพื้นที่ขนาด 1-6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา

หน่วย: บาท

รายการ	อายุการใช้ งาน (ปี)	ปีที่ 0 (เริ่มลงทุน)	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7
1.เครื่องสูบน้ำ	7	-	-	-	-	-	-	-	-
2.เครื่องพ่นยา	7	-	-	-	-	-	-	-	-
3.เครื่องตัดหญ้า	7	-	-	-	-	-	-	-	-
4.กรรไกรตัดกิ่ง	4	-	-	-	-	-	-	-	-
5.มีดค้ายหญ้า	4	25.07	-	-	-	25.07	-	-	-
6.จอบ	4	46.49	-	-	-	46.49	-	-	-
7.สายยาง	4	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม		71.56	-	-	-	71.56	-	-	-

จากตารางที่ 3 – 3 แสดงค่าอุปกรณ์เครื่องมือที่ชาวไทยภูเขาจำนวน 62 ราย พื้นที่เพาะปลูก
รวม 148 ไร่ ได้จ่ายซื้อเฉลี่ยต่อไร่ในแต่ละปี ซึ่งชาวไทยภูเขาส่วนใหญ่มีฐานะยากจน อุปกรณ์
เครื่องมือที่ใช้จึงเป็นประเภท มีดคายน้้าหรือจอบ และมีรายละเอียดในการคำนวณดังนี้

ตาราง 3 – 4 แสดงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของพื้นที่ขนาด 1 – 6 ไร่ ของ
เกษตรกรชาวไทยภูเขา

รายการ	จำนวน อุปกรณ์ (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนไร่	ค่าอุปกรณ์เครื่อง มือเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
1.มีดคายน้้า	71	3,710.00	148	25.07
2.จอบ	86	6,880.00	148	46.49
รวม		10,590.00		71.56

จากตารางที่ 3 – 4 แสดงให้เห็นถึงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของ
เกษตรกรชาวไทยภูเขาในพื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 – 6 ไร่ เป็นจำนวนเงินเท่ากับ 71.56 บาท

ตาราง 3 – 5 แสดงจำนวนเงินที่จ่ายซื้ออุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เติบโตไปในแต่ละปีของพื้นที่ขนาด 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาท

รายการ	อายุการใช้ งาน (ปี)	ปีที่ 0 (เริ่มลงทุน)	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7
1.เครื่องสูบน้ำ	7	1,117.08	-	-	-	-	-	-	-
2.เครื่องพ่นยา	7	321.53	-	-	-	-	-	-	-
3.เครื่องตัดหญ้า	7	1,001.48	-	-	-	-	-	-	-
4.กรรไกรตัดกิ่ง	4	110.30	-	-	-	110.30	-	-	-
5.มีดดาบหญ้า	4	6.71	-	-	-	6.71	-	-	-
6.จอบ	4	87.80	-	-	-	87.80	-	-	-
7.สายยาง	4	298.89	-	-	-	298.89	-	-	-
รวม		2,943.79	-	-	-	503.70	-	-	-

จากตารางที่ 3 – 5 แสดงจำนวนเงินที่เกษตรกรชาวไทยพื้นราบจำนวน 50 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกถั่วลิสงขนาด 7 – 12 ไร่ รวม 404 ไร่ ได้จ่ายซื้อค่าอุปกรณ์เครื่องมือแต่ละประเภท ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3 – 5 และให้อุปกรณ์เครื่องมือประเภท เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา และเครื่องตัดหญ้า มีอายุการใช้งานเท่ากับโครงการคือ 7 ปี ส่วนอุปกรณ์เครื่องมือประเภทกรรไกรตัดกิ่ง มีดคายหญ้า จอบ และสายยาง จะมีการซื้อทดแทนของเดิมในปีที่ 4 และมีรายละเอียดของการคำนวณเงินที่จ่ายซื้ออุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ ดังตารางที่ 3 – 6

ตาราง 3 – 6 แสดงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของพื้นที่ขนาด 7 – 12 ไร่
ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

รายการ	จำนวน อุปกรณ์ (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนไร่	ค่าอุปกรณ์เครื่องมือ เฉลี่ยต่อไร่(บาท)
1.เครื่องสูบน้ำ	54	451,300.00	404	1,117.08
2.เครื่องพ่นยา	50	129,900.00	404	321.53
3.เครื่องตัดหญ้า	48	404,600.00	404	1,001.48
4.กรรไกรตัดกิ่งถั่วลิสง	70	44,560.00	404	110.30
5.มีดคายหญ้า	53	2,710.00	404	6.71
6.จอบ	77	6,760.00	404	87.80
7.สายยาง	72	30,900.00	404	298.89
รวม		1,070,730.00		2,943.79

จากตารางที่ 3 – 6 แสดงให้เห็นถึงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบในพื้นที่เพาะปลูกขนาด 7 – 12 ไร่ เป็นจำนวนเงินเท่ากับ 2,943.79 บาท

ตาราง 3 – 7 แสดงจำนวนเงินที่จ่ายซื้ออุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เติบโตไปเรื่อยในแต่ละปีของพื้นที่ขนาด 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา

หน่วย : บาท

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)	ปีที่ 0 (เริ่มลงทุน)	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7
1.เครื่องสูบน้ำ	7	-	-	-	-	-	-	-	-
2.เครื่องพ่นยา	7	-	-	-	-	-	-	-	-
3.เครื่องตัดหญ้า	7	-	-	-	-	-	-	-	-
4.กรรไกรตัดกิ่ง	4	-	-	-	-	-	-	-	-
5.มีดค้ายหญ้า	4	6.80	-	-	-	6.80	-	-	-
6.จอบ	4	17.19	-	-	-	17.19	-	-	-
7.สายยาง	4	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม		23.99	-	-	-	23.99	-	-	-

จากตารางที่ 3 – 7 แสดงจำนวนเงินที่ชาวไทยภูเขาจำนวน 16 รายมีพื้นที่เพาะปลูกถั่วลิสง
ขนาด 7 – 12 ไร่ รวม 128 ไร่ ได้จ่ายซื้อค่าอุปกรณ์เครื่องมือ ซึ่งชาวไทยภูเขามีสถานะยากจน จึง
นิยมใช้อุปกรณ์เครื่องมือประเภท มีดค้ายหญ้ากับจอบ และมีรายละเอียดในการคำนวณหาค่า
อุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ ดังตารางที่ 3 – 8

ตาราง 3-8 แสดงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของพื้นที่ขนาด 7 – 12 ไร่
ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา

รายการ	จำนวน อุปกรณ์ (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนไร่	ค่าอุปกรณ์เครื่องมือ เฉลี่ยต่อไร่(บาท)
1.มีดค้ายหญ้า	17	870.00	128	6.80
2.จอบ	25	2,200.00	128	17.19
รวม		3,070.00		23.99

จากตารางที่ 3 – 8 แสดงให้เห็นถึงการคำนวณค่าอุปกรณ์เครื่องมือเฉลี่ยต่อไร่ของ
เกษตรกรชาวไทยภูเขาในพื้นที่เพาะปลูกขนาด 7 – 12 ไร่ เป็นจำนวนเงินเท่ากับ 23.99 บาท

2. รายจ่ายลงทุนในการปลูก

การลงทุนปลูกถั่วลิสงจะมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกิดขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายในการ
เตรียมดิน ค่าต้นพันธุ์ ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม ค่าแรงในการปลูก ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะเกิดขึ้นในปีที่ 1
ซึ่งเป็นปีที่เกษตรกรเริ่มทำการปลูกถั่วลิสง โดยรายจ่ายลงทุนนี้จะแยกออกเป็นรายจ่ายลงทุนของ
เกษตรกรชาวไทยพื้นราบและเกษตรกรชาวไทยภูเขา ตามตามตารางที่ 3 – 9

ตาราง 3 – 9 แสดงรายจ่ายลงทุนในการปลูกลิ้นจี่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขา
เฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่เพาะปลูก 2 ขนาด

หน่วย : บาท

รายการค่าใช้จ่าย	พื้นที่ 1-6 ไร่		พื้นที่ 7-12 ไร่	
	ชาวไทยพื้นราบ	ชาวไทยภูเขา	ชาวไทยพื้นราบ	ชาวไทยภูเขา
1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	400.00	-	400.00	
2. ค่าต้นพันธุ์	297.58	77.95	306.29	97.04
3. ค่าปุ๋ยคอกรองก้นหลุม	328.32	-	307.00	
4. ค่าแรงในการปลูก	300.00	-	300.00	
รวมค่าใช้จ่ายในการปลูก	1,325.90	77.95	1,313.29	97.04

จากตาราง 3 – 9 มีรายละเอียดรายจ่ายลงทุนในการปลูกลิ้นจี่ ดังนี้

2.1 ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ชาวไทยพื้นราบของพื้นที่เพาะปลูกลิ้นจี่ทั้ง 2 ขนาด ปรากฏว่าเกษตรกรไม่สามารถให้ข้อมูลเฉพาะเจาะจงได้ แต่ได้ประมาณค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ในปัจจุบันนี้อยู่ที่ไร่ละ 400 บาท สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ชาวไทยภูเขาจะไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เพราะจะใช้แรงงานคนในครอบครัวเป็นผู้ทำการเพาะปลูกเอง ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมดิน ขุดกลางต้นไม้ พรวนดินหรืออื่นๆ เนื่องจากเกษตรกรชาวไทยภูเขามิชอบจำกัดทางการเงิน

2.2 ค่าต้นพันธุ์

ในการปลูกลิ้นจี่นี้ เกษตรกรจะซื้อต้นพันธุ์บางส่วนและตอนกิ่งเองบางส่วน พันธุ์ลิ้นจี่ที่เกษตรกรในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายนิยมปลูก คือ พันธุ์สงฮวย ส่วนพันธุ์ที่เคยปลูก เช่น พันธุ์กิมเจ็ง พันธุ์จักรพรรดิ ปัจจุบันนี้เกษตรกรไม่ให้ความสนใจ ดังนั้นในการศึกษาเรื่องต้นทุน และผลตอบแทนของการปลูกลิ้นจี่นี้ จึงใช้ข้อมูลของลิ้นจี่พันธุ์สงฮวยเท่านั้น สาเหตุที่พันธุ์สงฮวยเป็นที่นิยมปลูกเพราะสามารถทนอากาศร้อนได้ดีกว่าพันธุ์อื่น ๆ แล้ว อากาศของโรคและแมลงมีน้อยและเป็นลิ้นจี่เพียงพันธุ์เดียวที่สามารถส่งโรงงานทำลิ้นจี่กระป๋องได้เพราะเนื้อจะไม่ละเหมือนพันธุ์อื่น ๆ และจากผลการศึกษาในตาราง 3 – 9 ทราบว่า ณ ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1 – 6 ไร่ เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 565 ไร่ มีค่าต้นพันธุ์รวม 168,132 บาท เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 297.58 บาท เกษตรกรชาวไทยภูเขา มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 148 ไร่ มีค่าต้น

พันธุ์รวม 11,536 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 77.95 บาท ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 7 – 12 ไร่ เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 404 ไร่ ค่าต้นทุนพันธุ์รวม 123,741 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 306.29 บาท เกษตรกรชาวไทยภูเขา พื้นที่เพาะปลูกรวม 128 ไร่ ค่าต้นทุนพันธุ์รวม 12,421 บาท เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 97.04 บาท

2.3 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม

จากการสัมภาษณ์เกษตรกร ปุ๋ยที่เกษตรกรใช้ในการรองก้นหลุมเพื่อปลูกต้นลิ้นจี่นั้นจะเป็นปุ๋ยคอกประเภทมูลวัวควาย ผสมกับขี้เถ้าและดินส่วนล่าง สำหรับปุ๋ยเคมีจะยังไม่ใช้ในการปลูกครั้งแรก ซึ่งการใช้ปุ๋ยรองก้นหลุมนั้น จะใช้เฉพาะเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ส่วนเกษตรกรชาวไทยภูเขาจะไม่มีค่าใช้จ่ายนี้ เนื่องจากข้อจำกัดทางการเงินและบางรายไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกต้นลิ้นจี่เลย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปุ๋ยรองก้นหลุมของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบตามตาราง 3 – 9 คือ ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1 - 6 ไร่ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 565 ไร่ มีค่าปุ๋ยรองก้นหลุมรวม 185,500 บาท เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 328.32 บาท ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 7 - 12 ไร่ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 404 ไร่ มีค่าปุ๋ยรองก้นหลุมรวม 124,030 บาท เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 307.00 บาท

2.4 ค่าแรงในการปลูก

ค่าแรงในการปลูก จะประกอบไปด้วย ค่าแรงในการวัดระยะปลูก ขุดหลุมและการปลูก จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่จะจ้างแรงงานในการปลูกลิ้นจี่ที่ราคาประมาณไร่ละ 300 บาท แต่สำหรับเกษตรกรชาวไทยภูเขาจะใช้แรงงานในครอบครัว ไม่มีการจ้างแรงงานเกิดขึ้น

3. ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา

เมื่อเกษตรกรทำการปลูกลิ้นจี่เรียบร้อยแล้ว ในขณะที่ลิ้นจี่อยู่ในช่วงอายุ 1 – 3 ปี ยังไม่ให้ผลผลิต เกษตรกรต้องทำการบำรุงรักษาดูแลอย่างต่อเนื่อง และเมื่อลิ้นจี่เริ่มให้ผลผลิตขณะอายุ 4 ปี เกษตรกรจำเป็นต้องดูแลมากขึ้น ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ซึ่งได้แก่ ค่าปุ๋ยคอก ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

3.1 ค่าปุ๋ยคอก

ปุ๋ยคอกที่เกษตรกรชาวสวนลิ้นจี่นิยมใช้กัน ได้แก่ มูลวัว มูลควาย ขี้เถ้าคอก โดยจะใส่ปุ๋ยคอกประมาณปีละ 1 – 2 ครั้งต่อปี และเพิ่มปริมาณปุ๋ยคอกมากขึ้นจนกว่าลิ้นจี่จะให้ผลผลิต

แล้วจึงค่อยลดปริมาณลง ปริมาณปุ๋ยคอกที่ใช้จะแตกต่างกันไปตามอายุของต้นลิ้นจี่และพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งมีค่าปุ๋ยคอกเฉลี่ยต่อไร่ดังแสดงในตารางที่ 3 – 10

3.2 ค่าปุ๋ยเคมี

การใส่ปุ๋ยเคมีจะทำการแบ่งใส่เป็น 2 ระยะ คือ ในระยะที่ลิ้นจี่ยังไม่ให้ผลผลิตจะใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 และ สูตร 16-20-0 แต่เมื่อถึงระยะที่ลิ้นจี่ให้ผลผลิตแล้วเกษตรกรจะนิยมใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 ซึ่งจะมีการแบ่งใส่ 3 – 4 ครั้งต่อต้นต่อปี และเพิ่มปริมาณมากขึ้นไปตามอายุของต้นลิ้นจี่และพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งมีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่ ดังแสดงตามตารางที่ 3 - 10

สำหรับค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีจะใช้แต่เฉพาะเกษตรกรชาวไทยพื้นราบเท่านั้น เพราะจากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยภูเขาไม่ใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยเคมีใด ๆ และปลูกโดยปล่อยให้ต้นลิ้นจี่เจริญเติบโตตามธรรมชาติเพราะมีข้อจำกัดทางการเงิน

ตาราง 3-10 แสดงต้นทุนค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่แยกตามอายุของต้นลิ้นจี่ในขนาดพื้นที่แตกต่างกันของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี

อายุลิ้นจี่ (ปี)	ปุ๋ยคอก		ปุ๋ยเคมี	
	พื้นที่ 1-6 ไร่	พื้นที่ 7-12 ไร่	พื้นที่ 1-6 ไร่	พื้นที่ 7-12 ไร่
1	229.46	251.27	-	-
2	431.22	502.55	146.98	223.89
3	653.68	652.73	323.73	335.66
4	334.65	459.31	455.50	532.22
5	162.52	251.26	607.33	696.52
6	94.63	104.83	667.51	928.70
7	89.26	104.83	809.77	1,160.87

จากตารางที่ 3 – 10 มีรายละเอียดค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีในการปลูกลิ้นจี่ ดังนี้

ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1 – 6 ไร่ ในช่วงอายุของต้นลิ้นจี่ 1 – 3 ปี ยังไม่ออกผลผลิต จะใส่ปุ๋ยคอกในปริมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 229.46 บาท 431.22 บาท และ 653.68 บาท ตามลำดับและเมื่อลิ้นจี่เริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 7 จะเริ่มให้ปริมาณปุ๋ยคอกในอัตราที่ลดลงเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 334.65 บาท 162.52 บาท 94.63 บาทและ 89.26 บาทตามลำดับ สำหรับปุ๋ย

เคมีจะเริ่มใส่ปุ๋ยในปีที่ 2 และ 3 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 146.98 บาทและ 323.73 บาทและจะใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปีที่ 4 – 7 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 455.50 บาท 607.33 บาท 667.51 บาทและ 809.77 บาทตามลำดับ

ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 7 – 12 ไร่ ในช่วงอายุของต้นลิ้นจี่ 1 – 3 ปี ยังไม่ออกผลผลิต จะใส่ปุ๋ยคอกในปริมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 251.27 บาท 502.55 บาท และ 652.73 บาทตามลำดับและเมื่อลิ้นจี่เริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 – 7 จะเริ่มให้ปริมาณปุ๋ยคอกในอัตราที่ลดลงเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 459.31 บาท 251.26 บาท 104.83 บาทและ 104.83 บาทตามลำดับ สำหรับปุ๋ยเคมีจะเริ่มใส่ปุ๋ยในปีที่ 2 และ 3 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 223.89 บาทและ 335.66 บาทและจะใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปีที่ 4 – 7 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 532.22 บาท 696.52 บาท 928.70 บาทและ 1,160.87 บาทตามลำดับ

จากตารางที่ 3-10 จะแสดงให้เห็นถึงจำนวนปุ๋ยคอกที่เกษตรกรชาวไทยพื้นราบใช้ คือ ปริมาณปุ๋ยคอกเฉลี่ยต่อไร่ที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนปีของต้นลิ้นจี่แต่จะเริ่มลดปริมาณปุ๋ยคอกลงเมื่อลิ้นจี่เริ่มให้ผลผลิตคือในปีที่ 4 และเกษตรกรบางรายจะหยุดการใส่ปุ๋ยคอกทันทีที่ลิ้นจี่เริ่มให้ผลผลิต สำหรับปุ๋ยเคมี เกษตรกรชาวไทยพื้นราบจะเริ่มใส่ในปีที่ 2 และจะเพิ่มปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รายละเอียดการคำนวณค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสำหรับเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ แสดงไว้ในตารางที่ 3 – 11 และ 3 – 12

ตาราง 3- 11 แสดงการคำนวณค่าปุ๋ยคอกเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ในขนาดพื้นที่
แตกต่างกัน

หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี

อายุ ถั่ว ลิ้นจี่ (ปี)	พื้นที่ 1-6 ไร่			พื้นที่ 7-12 ไร่		
	จำนวนปุ๋ย คอก (กระสอบ)	จำนวนเงิน (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่* ต่อปี (บาท)	จำนวนปุ๋ย คอก (กระสอบ)	จำนวนเงิน (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่** ต่อปี (บาท)
1	4,321.50	129,645.00	229.46	3,383.76	101,512.80	251.27
2	8,121.31	243,639.30	431.22	6,767.67	203,030.10	502.55
3	12,310.97	369,329.10	653.68	8,790.00	263,700.00	652.73
4	6,302.57	189,077.10	334.65	6,185.37	185,561.10	459.31
5	3,060.79	91,823.70	162.52	3,383.63	101,508.90	251.26
6	1,782.20	53,466.00	94.63	1,411.71	42,351.30	104.83
7	1,681.06	50,431.80	89.26	1,411.71	42,351.30	104.83

* พื้นที่เพาะปลูกถั่วลิ้นจี่ขนาด 1 – 6 ไร่ จำนวนเกษตรกร 202 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 565 ไร่

** พื้นที่เพาะปลูกถั่วลิ้นจี่ขนาด 7 – 12 ไร่ จำนวนเกษตรกร 50 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 404 ไร่

ตาราง 3-12 แสดงการคำนวณค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ในขนาดพื้นที่
แตกต่างกัน

หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี

อายุ ดินจี้ (ปี)	พื้นที่ 1-6 ไร่			พื้นที่ 7-12 ไร่		
	จำนวนปุ๋ย เคมี (กระสอบ)	จำนวนเงิน (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่* ต่อปี (บาท)	จำนวนปุ๋ย เคมี (กระสอบ)	จำนวนเงิน (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่** ต่อปี (บาท)
1	-	-	-	-	-	-
2	205.05	83,043.70	146.98	223.34	90,451.56	223.89
3	6,096.92	182,907.45	323.73	334.83	135,606.64	335.66
4	8,578.58	257,357.50	455.50	530.91	215,016.88	532.22
5	11,438.05	343,141.45	607.33	694.80	281,394.08	696.52
6	12,571.44	377,143.15	667.51	926.41	375,196.05	928.70
7	15,250.67	457,520.05	809.77	1,158.00	468,991.48	1,160.87

* พื้นที่เพาะปลูกดินจี้ขนาด 1-6 ไร่ จำนวนเกษตรกร 202 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 565 ไร่

** พื้นที่เพาะปลูกดินจี้ขนาด 7-12 ไร่ จำนวนเกษตรกร 50 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 404 ไร่

3.3 ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

เกษตรกรที่ปลูกลิ้นจี่จะพ่นยาป้องกัน โรคและแมลงไม่บ่อยครั้ง เนื่องจากลิ้นจี่พันธุ์ฮวงฮวย มีความต้านทานโรคและแมลงสูง มูลค่าของยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แต่ละครั้งไม่สามารถ แยกรายละเอียดได้ ดังนั้นการคำนวณมูลค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จึงใช้วิธีถัวเฉลี่ยเท่ากัน ทุกปีเฉพาะเกษตรกรชาวไทยพื้นราบเท่านั้น ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3 – 13

ตาราง 3 – 13 แสดงการคำนวณค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ในขนาดพื้นที่ที่แตกต่างกัน

ขนาดพื้นที่เพาะ ปลูกลิ้นจี่	จำนวนต้นลิ้นจี่รวม (ต้น)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนไร่	ค่ายาป้องกันและกำจัด ศัตรูพืชเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี (บาท)
1 – 6 ไร่	11,491	106,398.14	565	188.32
7 – 12 ไร่	8,471	78,435.18	404	194.15

จากตารางที่ 3 – 13 แสดงรายละเอียดว่า

พื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 – 6 ไร่ มีต้นทุนค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 188.32 บาท พื้นที่เพาะปลูกขนาด 7 – 12 ไร่ มีต้นทุนค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 194.15 บาท

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยพื้นราบทำให้ทราบว่าค่าใช้จ่ายป้องกันและกำจัดศัตรูพืช 1 ขวด สามารถผสมพ่นได้ 600 ลิตรต่อต้นลิ้นจี่ประมาณ 27 ต้น ราคาต่อขวด 250 บาท

3.4 ค่าแรงในการบำรุงรักษา

ค่าจ้างแรงงานเพื่อดูแลรักษาลิ้นจี่นั้นเกษตรกรนิยมใช้แรงงานในครอบครัวเป็นหลักและ จะจ้างรายวันหรือจ้างเหมาเป็นบางครั้ง การจ้างมักจะเป็นระยะเวลาสั้น มีส่วนน้อยที่จ้างตลอดปี และไม่สามารถระบุงานเฉพาะเจาะจงได้ จึงไม่สามารถแยกรายละเอียดค่าแรงเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ ดังนั้นในการคำนวณค่าแรงงานนี้จึงใช้ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร¹⁶ และกำหนดให้มีค่า ใช้จ่ายค่าจ้างแรงงานนี้สำหรับเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ เนื่องจากเกษตรกรเหล่านี้มีเงินทุนที่จะ จ่ายค่าแรงงานมากกว่าชาวไทยภูเขา ดังแสดงตามตารางที่ 3 – 14

¹⁶“ทางเลือกการผลิตทางการเกษตร โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร” กรมส่งเสริมการเกษตร, มีนาคม 2537, หน้า 37.

ตาราง 3 – 14 แสดงต้นทุนค่าแรงงานตามอายุของลิ้นจี่เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบใน
ขนาดพื้นที่แตกต่างกัน

หน่วย : บาท

อายุลิ้นจี่ (ปี)	พื้นที่เพาะปลูก	
	1-6 ไร่ จำนวนเงินต่อไร่ต่อปี	7-12 ไร่ จำนวนเงินต่อไร่ต่อปี
1	500.00	500.00
2	500.00	500.00
3	500.00	500.00
4	700.00	700.00
5	800.00	800.00
6	900.00	900.00
7	1,000.00	1,000.00

จากตารางที่ 3 – 14 มีรายละเอียดค่าแรงงานในการปลูกลิ้นจี่ ดังต่อไปนี้
อายุลิ้นจี่ 1 – 3 ปี ในช่วงที่ยังไม่ออกผลผลิตมีค่าแรงงานในการดูแลรักษาลิ้นจี่ต่อไร่ปีละ
500 บาท และเมื่อลิ้นจี่เริ่มออกผลผลิตในปีที่ 4 – 7 มีค่าแรงงานเฉลี่ยต่อไร่อยู่ระหว่าง 700 – 1,000
บาท สาเหตุที่ค่าแรงในการดูแลรักษาลิ้นจี่เพิ่มขึ้น เพราะได้รวมค่าแรงในการเก็บผลผลิตไว้ด้วย
แล้ว และค่าแรงงานตามตารางที่ 3 – 14 นี้เป็นค่าแรงงานถัวเฉลี่ยซึ่งเกษตรกรอาจจ้างแรงงาน
เฉพาะฤดูหรือจ้างเหมาเป็นรายวัน

3.5 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่นและค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ไม่สามารถให้รายละเอียดถึงระยะเวลาและ
ปริมาณการใช้งานตามอายุของลิ้นจี่ได้ เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศแต่ละปีมีความแตกต่างกัน ดั่ง
นั้นในการคำนวณค่าน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่นและค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์ใช้วิธี
ถัวเฉลี่ยเท่ากันทุกปี ดังตารางที่ 3-15

ตาราง 3 – 15 แสดงต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น และค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในขนาดพื้นที่แตกต่างกันของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

รายการ	พื้นที่เพาะปลูก			
	1 - 6 ไร่		7-12 ไร่	
	ปริมาณ(ลิตร) ต่อไร่ต่อปี	จำนวนเงินต่อไร่ ต่อปี(บาท)	ปริมาณ(ลิตร) ต่อไร่ต่อปี	จำนวนเงินต่อไร่ ต่อปี(บาท)
ค่าน้ำมันเบนซิน	17.04	232.08	42.70	581.57
ค่าน้ำมันหล่อลื่น	2.41	241.00	4.42	442.00
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ -และอุปกรณ์		287.32		269.36

จากตาราง 3 – 15 มีรายละเอียดค่าน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น และค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปลูกมันสำปะหลังดังนี้

3.5.1 ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำและเครื่องตัดหญ้า เครื่องสูบน้ำและเครื่องตัดหญ้าจะใช้ น้ำมันเบนซิน ราคา น้ำมันเฉลี่ยลิตรละ 13.62 บาท (ราคาเดือนเมษายน 2543) และสำหรับพื้นที่เพาะปลูกที่ไฟฟ้าเข้าถึงเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้ไฟฟ้าเนื่องจากประหยัดเงินได้ดีกว่าเครื่องสูบน้ำที่ใช้ น้ำมัน ปริมาณน้ำมันที่ใช้แตกต่างกันไปตามพื้นที่เพาะปลูกดังนี้

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 1 – 6 ไร่ ปริมาณน้ำมันที่ใช้ต่อปีรวม 9,625.50 ลิตร ต่อจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ 565 ไร่ คิดเป็นปริมาณน้ำมันที่ใช้เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 17.04 ลิตร คิดเป็นเงินเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 232.08 บาท

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 7 – 12 ไร่ ปริมาณน้ำมันที่ใช้ต่อปีรวม 17,252.76 ลิตร ต่อจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ 404 ไร่ คิดเป็นปริมาณน้ำมันที่ใช้เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 42.70 ลิตร คิดเป็นเงินเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 581.57 บาท

3.5.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น น้ำมันหล่อลื่นที่ใช้กับเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าว ราคาเฉลี่ยลิตรละ 100 บาท (ราคาปี 2543) ปริมาณน้ำมันที่ใช้แตกต่างกันไปตามพื้นที่เพาะปลูกดังนี้

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 1 – 6 ไร่ ปริมาณน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้ต่อปีรวม 1,361.83 ลิตร ต่อจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบจำนวน 565 ไร่ คิดเป็นปริมาณน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 2.41 ลิตร เป็นเงินเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 241.00 บาท

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 7 – 12 ไร่ ปริมาณน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้ต่อปีรวม 1,787.52 ลิตร ต่อจำนวนพื้นที่เพาะปลูกล้นจี่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบจำนวน 404 ไร่ คิดเป็นปริมาณน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 4.42 ลิตร เป็นเงินเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 442.00 บาท

3.5.3 ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสวนล้นจี่ย่อมต้องมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้น ซึ่งเกษตรกรจำเป็นต้องทำการซ่อมแซมเพื่อให้อยู่ในสภาพการใช้งานได้ตามปกติ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ต้องทำการซ่อมแซมอยู่เสมอ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องตัดหญ้า เป็นต้น และเนื่องจากการซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์มีตั้งแต่ซ่อมแซมเล็กน้อยไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงชิ้นส่วน ดังนั้นจำนวนเงินค่าซ่อมแซมในแต่ละครั้งจึงไม่เท่ากันประกอบกับช่วงเวลาที่ทำการซ่อมแซมนั้นไม่แน่นอนว่าจะจะเป็นปีใด ดังนั้นในการคำนวณค่าซ่อมแซมนี้จึงใช้วิธีถัวเฉลี่ย โดยสมมติฐานว่าค่าซ่อมแซมเท่ากันทุกปี มีรายละเอียด ดังนี้

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 1 – 6 ไร่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ต่อปีรวม 162,335 บาท ต่อจำนวนพื้นที่เพาะปลูกล้นจี่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ 565 ไร่ คิดเป็นค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 287.32 บาท

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 7 – 12 ไร่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ต่อปีรวม 108,820 บาท ต่อจำนวนพื้นที่เพาะปลูกล้นจี่ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ 404 ไร่ คิดเป็นค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 269.36 บาท

3.6 ค่าไม้ค้ำกิ่ง

ในการปลูกล้นจี่เกษตรกรชาวไทยพื้นราบจะต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าไม้ค้ำกิ่ง เพื่อใช้ค้ำยันต้นล้นจี่เพื่อไม่ให้ต้นล้นจี่ล้มเนื่องจากแรงลมและเมื่อล้นจี่เริ่มให้ผลผลิต เกษตรกรต้องหาไม้ค้ำกิ่งมากขึ้นเพื่อช่วยทานน้ำหนักไม่ให้กิ่งล้นจี่หัก เกษตรกรบางรายจะปลูกไม้ค้ำ(ไม้ง่าม)เพื่อใช้เอง ราคาไม้ค้ำเฉลี่ยไม้ละ 8 บาท จำนวนไม้ค้ำจะแตกต่างกันไปตามช่วงอายุของล้นจี่และพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ตามตารางที่ 3 – 16

ตาราง 3 – 16 แสดงต้นทุนไม้ค้ำกิ่งลื่นจี้ โดยเปรียบเทียบจำนวนและมูลค่าในการปลูกลื่นจี้เฉลี่ย ต่อไร่ต่อปีแยกตามอายุลื่นจี้ในขนาดพื้นที่แตกต่างกันของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

อายุ ลื่นจี้ (ปี)	พื้นที่เพาะปลูก					
	1-6 ไร่			7-12 ไร่		
	จำนวน รวม(อัน)	จำนวนเฉลี่ย ต่อไร่(อัน)	จำนวนเงิน ต่อไร่ต่อปี (บาท)	จำนวนรวม (อัน)	จำนวนเฉลี่ย ต่อไร่(อัน)	จำนวนเงิน ต่อไร่ต่อปี (บาท)
1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-
3	40,680	72	576.00	28,684	71	568.00
4	54,805	97	776.00	38,380	95	760.00
5	68,365	121	968.00	47,672	118	944.00
6	81,925	145	1,160.00	56,964	141	1,128.00
7	95,485	169	1,352.00	66,660	165	1,320.00

จากตาราง 3 – 16 มีรายละเอียดค่าไม้ค้ำกิ่งลื่นจี้ในการปลูกลื่นจี้ ดังนี้

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 1 – 6 ไร่ มีพื้นที่รวมทั้งหมด 565 ไร่ ในช่วงลื่นจี้ยังไม่ให้ผลผลิต ในปีที่ 3 ต้องการไม้ค้ำกิ่งเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 72 อัน คิดเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 576.00 บาท และในช่วงลื่นจี้อายุ 4 – 7 ปี ต้องการไม้ค้ำในจำนวนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีอยู่ในช่วง 97 – 169 อัน คิดเป็นค่าไม้ค้ำต่อไร่ต่อปีอยู่ในช่วง 776.00 – 1,352.00 บาท

พื้นที่เพาะปลูก ขนาด 7 – 12 ไร่ มีพื้นที่รวมทั้งหมด 404 ไร่ ในช่วงลื่นจี้ยังไม่ให้ผลผลิต ในปีที่ 3 ต้องการไม้ค้ำกิ่งเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 95 อัน คิดเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 538.00 บาท และในช่วงลื่นจี้อายุ 4 – 7 ปี ต้องการไม้ค้ำในจำนวนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีอยู่ในช่วง 95 – 165 อัน คิดเป็นค่าไม้ค้ำต่อไร่ต่อปีอยู่ในช่วง 760.00 – 1,320.00 บาท

จากตารางที่ 3 –10 จนถึงตารางที่ 3 – 16 สามารถสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาของการของปลูกลื่นจี้เฉลี่ยต่อไร่แยกตามอายุและพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบได้ ดังแสดงตามตารางที่ 3 – 17 และ 3 – 18

ตาราง 3-17 แสดงค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาของการปลูกต้นไม้เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี แยกตามอายุต้นไม้
ในขนาดพื้นที่ 1 – 6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7
ค่าปุ๋ยคอก	229.46	431.22	653.68	334.65	162.52	94.63	89.26
ค่าปุ๋ยเคมี	-	146.98	323.73	455.50	607.33	667.51	809.77
ค่ายาป้องกันและ							
-กำจัดศัตรูพืช	188.32	188.32	188.32	188.32	188.32	188.32	188.32
ค่าแรงงาน	500.00	500.00	500.00	700.00	800.00	900.00	1,000.00
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง							
-น้ำมันเบนซิน	232.08	232.08	232.08	232.08	232.08	232.08	232.08
-น้ำมันหล่อลื่น	241.00	241.00	241.00	241.00	241.00	241.00	241.00
ค่าซ่อมแซมเครื่อง							
-จักรและอุปกรณ์	287.32	287.32	287.32	287.32	287.32	287.32	287.32
ค่าไม้ค้ำกิ่ง	-	-	576.00	776.00	968.00	1,160.00	1,352.00
รวม	1,678.18	2,026.92	3,002.13	3,214.87	3,486.57	3,770.86	4,199.75

ตาราง 3-18 แสดงค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาของการปลูกลิ้นจี่เฉลี่ยต่อไร่ แยกตามอายุลิ้นจี่ใน
ขนาดพื้นที่ 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7
ค่าปุ๋ยคอก	251.27	502.55	652.73	459.31	251.26	104.83	104.83
ค่าปุ๋ยเคมี	-	223.89	335.66	532.22	696.52	928.70	1,160.87
ค่ายาป้องกันและ -กำจัดศัตรูพืช	194.15	194.15	194.15	194.15	194.15	194.15	194.15
ค่าแรงงาน	500.00	500.00	500.00	700.00	800.00	900.00	1,000.00
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง -น้ำมันเบนซิน -น้ำมันหล่อลื่น	581.57 442.00	581.57 442.00	581.57 442.00	581.57 442.00	581.57 442.00	581.57 442.00	581.57 442.00
ค่าซ่อมแซมเครื่อง -จักรและอุปกรณ์	269.36	269.36	269.36	269.36	269.36	269.36	269.36
ค่าไม้ค้ำกิ่ง	-	-	568.00	760.00	944.00	1,128.00	1,320.00
รวม	2,238.35	2,713.52	3,543.47	3,938.61	4,178.86	4,548.61	5,072.78

4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

นอกจากค่าใช้จ่ายในการปลูก ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ยังมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีกซึ่งได้แก่ ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายของปีที่ 1 – 3 ดังกำหนด

4.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์

ค่าใช้จ่ายการปลูกลิ้นจี่ที่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ ซึ่งได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า กรรไกรตัดกิ่งลิ้นจี่ มีคดาหญ้า สายยาง เป็นต้น และสำหรับเกษตรกรชาวไทยภูเขาจะมีเครื่องมือประเภท มีคดาหญ้าและจอบเท่านั้นและจะใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีอัตราเส้นตรง(Straight-Line Method) โดยถือว่าสินทรัพย์ถาวรนี้ได้ใช้งานเท่ากันทุกปี และได้ประมาณอายุการใช้งานโดยถือว่าเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งานแล้ว เครื่องมือและอุปกรณ์เหล่านี้จะไม่นำมาใช้งานและจำหน่ายไม่ได้ มีรายละเอียดค่าเสื่อมราคาในการปลูกลิ้นจี่ตามตาราง 3 – 19 ถึง 3 – 22 ดังนี้

ตาราง 3-19 แสดงค่าเสื่อมราคาของเครื่องมือและอุปกรณ์การปลูกถัสนี้ ขนาดพื้นที่ 1-6 ไร่
ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

รายการ	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ต่อไร่ต่อปี(บาท)
1.เครื่องสูบน้ำ	127	947,500.00	7	239.57
2.เครื่องพ่นยา	125	265,500.00	7	67.13
3.เครื่องตัดหญ้า	106	445,000.00	7	112.52
4.กรรไกรตัดกิ่งถัสนี้	104	28,200.00	4	12.48
5.มีดค้ายหญ้า	96	5,030.00	4	2.22
6.จอบ	117	9,360.00	4	4.14
7.สายยาง	151	74,740.00	4	33.07
รวม		1,775,330.00		471.13

หมายเหตุ : ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ จำนวน 262 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม
565 ไร่

จากตารางที่ 3 - 19 พื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 - 6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ มีค่า
เสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 471.13 บาท

ตาราง 3-20 แสดงค่าเสื่อมราคาของเครื่องมือและอุปกรณ์การปลูกถัสนี้ ขนาดพื้นที่ 1 – 6 ไร่
ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา

รายการ	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ต่อไร่ต่อปี(บาท)
1.มีดคายหญ้า	71	3,710.00	4	6.27
2.จอบ	86	6,880.00	4	11.62
รวม		10,590.00		17.89

หมายเหตุ : ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยภูเขจำนวน 62รายมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 148 ไร่
จากตารางที่ 3 - 20 พื้นที่เพาะปลูกถัสนี้ ขนาด 1 – 6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา มีค่า
เสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 17.89 บาท

ตาราง 3-21 แสดงค่าเสื่อมราคาของการปลูกถัสนี้ ขนาดพื้นที่ 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทย
พื้นราบ

รายการ	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ต่อไร่ต่อปี(บาท)
1.เครื่องสูบน้ำ	54	451,300.00	7	159.58
2.เครื่องพ่นยา	50	129,900.00	7	45.93
3.เครื่องตัดหญ้า	48	404,600.00	7	143.07
4.กรรไกรตัดกิ่งถัสนี้	70	44,560.00	4	27.57
5.มีดคายหญ้า	53	2,710.00	4	1.68
6.จอบ	77	6,760.00	4	4.18
7.สายยาง	72	30,900.00	4	19.12
รวม		1,070,730.00		401.13

หมายเหตุ : ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ จำนวน 50 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม
404 ไร่

จากตารางที่ 3 – 21 พื้นที่เพาะปลูกขนาด 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ มีค่า
เสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีละ 401.13 บาท

ตาราง 3-22 แสดงค่าเสื่อมราคาของการปลูกลิ้นจี่ ขนาดพื้นที่ 7-12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทย
ภูเขา

รายการ	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ต่อไร่ต่อปี(บาท)
1. มีคดาหย้า	17	890.00	4	1.74
2. จอบ	25	2,200.00	4	4.30
รวม		3,090.00		6.04

หมายเหตุ : ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไทยภูเขา จำนวน 16 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกรวม
128 ไร่

จากตารางที่ 3 - 22 พื้นที่เพาะปลูกขนาด 7 - 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา มีค่า
เสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 6.04 บาท

4.2 ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย

สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างปีที่ 1-3 ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทย
ภูเขา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการปลูก ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นระยะที่
ลิ้นจี่ยังไม่ให้ผลผลิต แต่ก็ยังเป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไป เพื่อความเจริญเติบโตของลิ้นจี่ที่ปลูกและให้
ผลผลิตได้ในอนาคต ดังนั้น จึงได้นำค่าใช้จ่ายของปีที่ 1-3 มาเฉลี่ยตัดจำหน่ายให้เป็นค่าใช้จ่าย
ในปีที่ 4-7 ตามอายุของผลตอบแทนเท่ากับ 7 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ลิ้นจี่เริ่มให้ผลผลิตและมาก
ขึ้นในปีต่อ ๆ ไป ตามตารางที่ 3-23 และ 3-24 โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย = $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3} \times \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ}}$
 $\frac{\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งสิ้น}}{\text{แต่ละปี}}$

ตาราง 3-23 แสดงปริมาณผลผลิตลิ้นจี่เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีและค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย ในขนาดพื้นที่ 1 – 6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขา

อายุลิ้นจี่ (ปี)	ชาวไทยพื้นราบ		ชาวไทยภูเขา	
	ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่(กิโลกรัม)	ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย(บาท)	ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่(กิโลกรัม)	ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย(บาท)
4	350.00	1,188.46	266.00	16.55
5	597.00	2,027.16	454.00	28.25
6	814.00	2,764.00	619.00	38.52
7	1,021.00	3,466.90	776.00	48.30
รวม	2,782.00	9,446.52	2,115.00	131.62

หมายเหตุ : พื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 – 6 ไร่ เกษตรกรชาวไทยพื้นราบมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 565 ไร่
พื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 – 6 ไร่ เกษตรกรชาวไทยภูเขามีพื้นที่เพาะปลูกรวม 148 ไร่

จากตารางที่ 3 – 23 ในพื้นที่เพาะปลูกลิ้นจี่ขนาด 1 – 6 ไร่ ในช่วงลิ้นจี่อายุ 4 – 7 ปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายปีที่ 1 – 3 ตัดจำหน่ายเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบปีละ 1,188.46 บาท 2,027.16 บาท 2,764.00 บาทและ 3,466.90 บาทตามลำดับ สำหรับเกษตรกรชาวไทยภูเขามีกำไรจ่ายตัดจำหน่ายปีของปีที่ 4 – 7 เท่ากับ 16.55 บาท 28.25 บาท 38.52 บาทและ 48.30 บาท ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1 – 3 ตัดจำหน่ายของพื้นที่เพาะปลูกขนาด 1 – 6 ไร่ สามารถแสดงการคำนวณได้ดังต่อไปนี้

เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3

$$\begin{aligned}
 &= \text{ค่าใช้จ่ายในการปลูก(ตาราง 3-9)} + \text{ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาปี} \\
 &\quad \text{ที่ 1-3 (ตาราง 3-17)} + \text{ค่าใช้จ่ายอื่นในปีที่ 1-3 (ตาราง 3-19)} \\
 &= 1,325.90 + [1,678.18 + 2,026.92 + 3,002.13] + (471.13 \times 3) \\
 &= 9,446.52 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่ายที่เกิดขึ้นของปีที่ 4 สามารถหาได้จาก

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3}}{\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ}} \times \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ} \\
 &\quad \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งสิ้น(ตาราง 3-23)} \quad \text{แต่ละปี} \\
 &= \frac{9,446.52 \times 350}{2,782} \\
 &= 1,188.46 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของปีที่ 5-7 สามารถหาได้ด้วยวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับปีที่ 4

เกษตรกรชาวไทยภูเขา

ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3

$$\begin{aligned}
 &= \text{ค่าใช้จ่ายในการปลูก(ตาราง 3-9)} + \text{ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาปี} \\
 &\quad \text{ที่ 1-3 (ไม่มี)} + \text{ค่าใช้จ่ายอื่นในปีที่ 1-3 (ตาราง 3-20)} \\
 &= 77.95 + (17.89 \times 3) \\
 &= 131.62 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่ายที่เกิดขึ้นของปีที่ 4 สามารถหาได้จาก

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3}}{\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ}} \times \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ} \\
 &\quad \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งสิ้น(ตาราง 3-23)} \quad \text{แต่ละปี} \\
 &= \frac{131.62 \times 350}{2,115} \\
 &= 16.55 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของปีที่ 5-7 สามารถหาได้ด้วยวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับปีที่ 4

ตาราง 3-24 แสดงปริมาณผลผลิตถั่วลิสงต่อไร่ต่อปีและค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย ในขนาดพื้นที่ 7-12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขา

อายุถั่วลิสง (ปี)	ชาวไทยพื้นราบ		ชาวไทยภูเขา	
	ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่(กิโลกรัม)	ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย(บาท)	ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่(กิโลกรัม)	ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย(บาท)
4	470.00	1,705.32	357.00	17.83
5	656.00	2,380.19	498.00	24.87
6	855.00	3,102.23	650.00	32.46
7	1,054.00	3,824.28	801.00	40.00
รวม	3,035.00	11,012.02	2,306.00	115.16

หมายเหตุ : พื้นที่เพาะปลูกขนาด 7-12 ไร่เกษตรกรชาวไทยพื้นราบมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 404 ไร่
พื้นที่เพาะปลูกขนาด 7-12 ไร่เกษตรกรชาวไทยภูเขามีพื้นที่เพาะปลูกรวม 128 ไร่

จากตารางที่ 3-24 ในพื้นที่เพาะปลูกถั่วลิสงขนาด 7-12 ไร่ ในช่วงถั่วลิสงอายุ 4-7 ปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่ายเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบปีละ 1,705.32 บาท 2,380.19 บาท 3,102.23 บาทและ 3,824.28 บาทตามลำดับ สำหรับเกษตรกรชาวไทยภูเขามีค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายปีของปีที่ 4-7 เท่ากับ 17.83 บาท 24.87 บาท 32.46 บาทและ 40.00 บาท ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่าย ของพื้นที่เพาะปลูกขนาด 7-12 ไร่ สามารถแสดงการคำนวณได้ดังต่อไปนี้

เกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3

$$\begin{aligned}
 &= \text{ค่าใช้จ่ายในการปลูก(ตาราง 3-9) + ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาปีที่} \\
 &1-3 \text{ (ตาราง 3-18) + ค่าใช้จ่ายอื่นในปีที่ 1-3 (ตาราง 3-21)} \\
 &= 1,313.29 + [2,238.35 + 2,713.52 + 3,543.47] + (401.13 \times 3) \\
 &= 11,012.02 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่ายที่เกิดขึ้นของปีที่ 4 สามารถหาได้จาก

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3}}{3,035} \times \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ} \\
 &\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งสิ้น(ตาราง 3-24) \quad \text{แต่ละปี}} \\
 &= \frac{11,012.02}{3,035} \times 470 \\
 &= 1,705.32 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของปีที่ 5-7 สามารถหาได้ด้วยวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับปีที่ 4

เกษตรกรชาวไทยภูเขา

ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3

$$\begin{aligned}
 &= \text{ค่าใช้จ่ายในการปลูก(ตาราง 3-9) + ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาปีที่} \\
 &1-3 \text{ (ไม่มี) + ค่าใช้จ่ายอื่นในปีที่ 1-3 (ตาราง 3-22)} \\
 &= 97.04 + (6.04 \times 3) \\
 &= 115.16 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-3 ตัดจำหน่ายที่เกิดขึ้นของปีที่ 4 สามารถหาได้จาก

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นในปีที่ 1-3}}{2,306} \times \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของ} \\
 &\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งสิ้น(ตาราง 3-24) \quad \text{แต่ละปี}} \\
 &= \frac{115.16}{2,306} \times 357 \\
 &= 17.83 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

การคำนวณหาค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของปีที่ 5-7 สามารถหาได้ด้วยวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับปีที่ 4

เมื่อทราบค่าใช้จ่ายจากตารางและรายละเอียดต่าง ๆ แล้ว สามารถนำมาแสดงเป็นต้นทุนรวมได้ โดยแบ่งเป็นรายจ่ายลงทุนและรายจ่ายประจำของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาในขนาดพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ดังตารางที่ 3 – 25 ถึง 3 – 28

ตาราง 3-25 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกอินทรีย์ต่อไร่ ขนาดพื้นที่ 1 – 6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	รวม
รายจ่ายลงทุน :									
รายจ่ายค่าอุปกรณ์(ตาราง 3-1)	3,142.17	-	-	-	207.66	-	-	-	3,349.83
รายจ่ายลงทุนในการปลูก(ตาราง 3-9)	-	1,325.90	-	-	-	-	-	-	1,325.90
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาก่อนเก็บ									
- ผลผลิต(ตาราง 3-17)	-	1,678.18	2,026.92	3,002.13	-	-	-	-	6,707.23
ค่าใช้จ่ายอื่น (ตาราง 3-19)	-	471.13	471.13	471.13	-	-	-	-	1,413.39
รวมรายจ่ายลงทุน / ไร่ / ปี	3,142.17	3,475.21	2,498.05	3,473.26	207.66	-	-	-	12,796.35
รายจ่ายประจำ :									
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาลังเก็บ									
- ผลผลิต(ตาราง 3-17)	-	-	-	-	3,214.87	3,486.57	3,770.86	4,199.75	14,672.05
ค่าใช้จ่ายอื่น(ตาราง 3-19)	-	-	-	-	471.13	471.13	471.13	471.13	1,884.52
ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย(ตาราง 3-23)	-	-	-	-	1,188.45	2,027.16	2,764.00	3,466.90	9,446.51
รวมรายจ่ายประจำ / ไร่ / ปี	-	-	-	-	4,874.45	5,984.86	7,005.99	8,137.78	26,003.08

จากตาราง 3-25 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกลิ้นจี่ในพื้นที่ขนาด 1-6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ มีดังนี้

รายจ่ายลงทุนปีที่ 0-3 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของการเพาะปลูกลิ้นจี่	
มีต้นทุนรวม (3,142.17+3,475.21+2,498.05+3,473.26)	= 12,588.69 บาท
รายจ่ายลงทุนในปีที่ 4 ที่เกิดจากการซื้ออุปกรณ์ทดแทนมีจำนวน	= 207.66 บาท
รวมเป็นรายจ่ายลงทุนปีที่ 0-4	= 12,796.35 บาท
รายจ่ายประจำของการเพาะปลูกลิ้นจี่ในระหว่างอายุ 4-7 ปี	
มีต้นทุนรวม (4,874.45+5,984.86+7,005.96+8,137.78)	= 26,003.08 บาท

ตาราง 3-26 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกอินดิโกชนิดโตเร็ว ขนาดพื้นที่ 1-6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา

หน่วย: บาท

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	รวม
รายจ่ายลงทุน :									
รายจ่ายค่าอุปกรณ์(ตาราง 3-3)	71.56	-	-	-	71.56	-	-	-	143.12
รายจ่ายลงทุนในการปลูก(ตาราง 3-9)	-	77.95	-	-	-	-	-	-	77.95
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาก่อนเก็บ									
- ผลผลิต(ตาราง 3-17)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าให้จ่ายอื่น (ตาราง 3-20)	-	17.89	17.89	17.89	-	-	-	-	53.67
รวมรายจ่ายลงทุน / ไร่ / ปี	71.56	95.84	17.89	17.89	71.56	-	-	-	274.74
รายจ่ายประจำ :									
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาหลังเก็บ									
- ผลผลิต(ตาราง 3-17)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าให้จ่ายอื่น(ตาราง 3-20)	-	-	-	-	17.89	17.89	17.89	17.89	71.56
ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย(ตาราง 3-23)	-	-	-	-	16.55	28.25	38.52	48.30	131.62
รวมรายจ่ายประจำ / ไร่ / ปี	-	-	-	-	34.44	46.14	56.41	66.19	203.18

จากตาราง 3-26 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกถั่วลิสงในพื้นที่ขนาด 1-6 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา มีดังนี้

รายจ่ายลงทุนปีที่ 0-3 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของการเพาะปลูกถั่วลิสง

มีต้นทุนรวม (71.56+95.84+17.89+17.89) = 221.04 บาท

รายจ่ายลงทุนในปีที่ 4 ที่เกิดจากการซื้ออุปกรณ์ทดแทนมีจำนวน = 71.56 บาท

รวมเป็นรายจ่ายลงทุนปีที่ 0-4 = 274.74 บาท

รายจ่ายประจำของการเพาะปลูกถั่วลิสงในระหว่างอายุ 4-7 ปี

มีต้นทุนรวม (34.44+46.14+56.41+66.19) = 203.18 บาท

ตาราง 3-27 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกลิ้นจี่เฉลี่ยต่อไร่ ขนาดพื้นที่ 7 - 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	รวม
รายจ่ายลงทุน :									
รายจ่ายค่าอุปกรณ์(ตาราง 3-5)	2,943.79	-	-	-	503.70	-	-	-	3,447.49
รายจ่ายลงทุนในการปลูก(ตาราง 3-9)	-	1,313.29	-	-	-	-	-	-	1,313.29
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาก่อนเก็บ									
- ผลผลิต(ตาราง 3-18)	-	2,238.35	2,713.52	3,543.47	-	-	-	-	8,495.34
ค่าใช้จ่ายอื่น (ตาราง 3-21)	-	401.13	401.13	401.13	-	-	-	-	1,203.39
รวมรายจ่ายลงทุน / ไร่ / ปี	2,943.79	3,952.77	3,114.65	3,944.60	503.70	-	-	-	14,459.51
รายจ่ายประจำ :									
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาหลังเก็บ									
- ผลผลิต(ตาราง 3-18)	-	-	-	-	3,938.61	4,178.86	4,548.61	5,072.78	17,738.86
ค่าใช้จ่ายอื่น(ตาราง 3-21)	-	-	-	-	401.13	401.13	401.13	401.13	1,604.52
ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย(ตาราง 3-24)	-	-	-	-	1,705.32	2,380.19	3,102.23	3,824.28	11,012.02
รวมรายจ่ายประจำ / ไร่ / ปี	-	-	-	-	6,045.06	6,960.18	8,051.97	9,298.19	30,355.40

จากตาราง 3 – 27 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกลิ้นจี่ในพื้นที่ขนาด 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยพื้นราบ มีดังนี้

รายจ่ายลงทุนปีที่ 0 – 3 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของการเพาะปลูกลิ้นจี่

$$\text{มีต้นทุนรวม } (2,943.79+3,952.77+3,114.65+3,944.60) = 13,955.81 \text{ บาท}$$

รายจ่ายลงทุนในปีที่ 4 ที่เกิดจากการซื้ออุปกรณ์ทดแทนมีจำนวน = 503.70 บาท

$$\text{รวมเป็นรายจ่ายลงทุนปีที่ 0 – 4} = 14,459.51 \text{ บาท}$$

รายจ่ายประจำของการเพาะปลูกลิ้นจี่ในระหว่างอายุ 4 – 7 ปี

$$\text{มีต้นทุนรวม } (6,045.06+6,960.18+8,051.97+9,298.19) = 30,355.40 \text{ บาท}$$

ตาราง 3-28 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกต้นเจ็ดฝอยต่อไร่ ขนาดพื้นที่ 7 – 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา

หน่วย: บาท

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	รวม
รายจ่ายลงทุน:									
รายจ่ายค่าอุปกรณ์(ตาราง 3-3)	23.99	-	-	-	23.99	-	-	-	47.98
รายจ่ายลงทุนในการปลูก(ตาราง 3-9)	-	97.04	-	-	-	-	-	-	97.04
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาก่อนเก็บ - ผลผลิต(ตาราง 3-17)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายอื่น (ตาราง 3-20)	-	6.04	6.04	6.04	-	-	-	-	18.12
รวมรายจ่ายลงทุน / ไร่ / ปี	23.99	103.08	6.04	6.04	23.99	-	-	-	163.14
รายจ่ายประจำ:									
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาลังเก็บ - ผลผลิต(ตาราง 3-17)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายอื่น(ตาราง 3-20)	-	-	-	-	6.04	6.04	6.04	6.04	24.16
ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย(ตาราง 3-23)	-	-	-	-	17.83	24.87	32.46	40.00	115.16
รวมรายจ่ายประจำ / ไร่ / ปี	-	-	-	-	23.87	30.91	38.50	46.04	139.32

จากตาราง 3 - 28 แสดงต้นทุนรวมในการปลูกลิ้นจี่ในพื้นที่ขนาด 7 - 12 ไร่ ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา มีดังนี้

รายจ่ายลงทุนปีที่ 0-3 เฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของการเพาะปลูกลิ้นจี่		
มีต้นทุนรวม (23.99+103.08+6.04+6.04)	=	139.15 บาท
รายจ่ายลงทุนในปีที่ 4 ที่เกิดจากการซื้ออุปกรณ์ทดแทนมีจำนวน	=	23.99 บาท
รวมเป็นรายจ่ายลงทุนปีที่ 0-4	=	163.14 บาท
รายจ่ายประจำของการเพาะปลูกลิ้นจี่ในระหว่างอายุ 4-7 ปี		
มีต้นทุนรวม (23.87+30.91+38.50+46.04)	=	139.32 บาท